Ч. 148. Львів, Второк, дня 4. (17.) липня 1900. Річник IV.

Передплата
на »РУСЛАНА« виносить:
в Австриї:
на цілий рік . 10 зр. (20 кор.)
на пів року . 5 зр. (10 кор.)
на чверть року 2·50 зр. (5 кор.)
на місяць . 85 кр. (1 к. 70 с.)
За границею:
на цілий рік . 16 рублів або 36 франків
на пів року . 8 рублів або 16 франків
Поодиноке число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

»Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.« — З Руслановых псальмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских сьвят о год. 6-ій пополудни.
Редакция, адміністрация експедиция »Руслана« під ч. 9 **ул. Коперника (Ліндого ч. 9.)** Експедиция місцева в Аґенциї Соколовского в пасажі Гавсмана.
Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламациї незапечатані вільні від порта. — Оголошенє звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в »Надісланім« 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Змаганя лїбералів.

В суботу (14. липня) поїхав др. Кербер до Ішлю, до цїсаря. Др. Кербер верне імовірно до Відня вже 17. липня. Поїздка ся не счудовала нікого, хто хоч трохи думає. В безпарляментарнім часї мусить правительство думати і дїлати за себе і за парлямент. Біжучих справ богато, а і внутрішний хаос не може бути вічний. Можливе, що др. Кербер іменно на тім другім поли успів дещо позитивного підготовити і про се здасть справу короні.

Поїздка д-ра Кербера до Ішлю з'електризувала лише тих, що раді би внутрішну путанину обернути виключно в свій хосен. Она з'електризувала лївицю, а посеред лївиці передовсїм нїмецких лїбералів. Сї панове з дитинячою нетерпеливостию вижидають тої хвилї, в котрій судно внутрішної полїтики мало би опять опинити ся в пристани т. зв. лїбералїзму.

Нетерпеливість сю висказала онодї «N. fr. Presse», кажучи: «Др. Кербер повинен був знати, що всякі єго заходи коло примиреня Чехів остануть ся без успіху. Порозумінє з Чехами неможливе. Про него в теперішній хвили не повинен і думати др. Кербер. Він чейже хотів примирити Чехів конференциями і язиковим предложенєм, а відповідию на сї єго заходи була ческа обструкция. Тепер наспів вже час до рішучого дїланя. Або привезе собі др. Кербер з Ішлю повномочиє до рішучої акциї, або верне з зародком тяжкої недуги для теперішного кабінету». Проч проте з невтральностию! Нова проґрама, нова парляментарна більшість, з'ізольованє Чехів і — ера лїбералїзму!

Таку маршруту виписала «N. fr. Presse» д-рови Керберови на дорогу до Ішлю. Маршрута ся ясна. «Або танцюй під нашу скрипку, або пропадай!» Лїбералїзм гине, а в тебе нема енерґії, піддержати єго. В парляментї не маємо більшости, в долїшно-австрийскім соймі і у Відни розсїв ся широко Люеґер, в альпейских краях — католицкі реакціонери, а ми: Перґельти, Ґросси, Штірки з старим Функе на чолї за довго ждемо на мінїстерияльні портфелї. Ergo: проч з невтральностию, проч з всякими переговорами, нова більшість під нашим лїберальним покровом, з'ізольованє Чехів і — «відреставрованє вірноконституцийної — recte лїберальної — полїтики».

Подібну пісню засьпівала і нїмецка будьто «вірноконституцийна» шляхта в «Münchener Allg. Ztg.«, орґанї кн. Фірштенберґа, що рад би стати наслїдником д-ра Кербера. Она бере справу з другого боку, мабуть практичнїйшого. Она рада би наклонити д-ра Кербера до витвореня нової парляментарної більшости, зґрупованої довкола лївиці, а відтак пустити д-ра Кербера на зелену пашу, яко «за мало енерґічного». «Münch. Allg. Ztg.» сварить проте на лївицю, кажучи, що лївиця сама своїм нетактом і нападами на Поляків та кат. людовців спиняє витворенє нової парляментарної більшости. «Лївиця — сказано там — «неполїтична і недотепна». Без потреби, приміром, ударили недавно Лєміш і Велєнгоф на зборах в Градци на Поляків і Яворского, підсуваючи їм мисль, будьто они лише «для гроша» раді би сполучити ся з лївицею. Без потреби відсувають також лїберальні дневники д-ра Катрайна і Ебенгоха на бік яко католицких реакціонерів. Пощож розбивали ми правицю? Таж прецїнь на те лише, щоби Поляків і католицких людовців позискати для нової парляментарної більшости. Таж побороти Славян не зможемо інакше, як лише при помочи згаданих союзників. (А Лєміш, кричить: з Поляками жадні pacta conventa!). Дивіть ся на Мадярів. Мадяри сполучили ся по 1866 р. з Хорватами на те, щоби враз з ними здавити Словаків, Русинів і Румунів».

Der dritte im Bunde в тій акциї антиславяньскій є N. Wiener Tagblatt. Він кидає підозрінє на д-ра Кербера, кажучи: »Др. Кербер конферує безнастанно in camera caritatis з Крамажем, (що сидить в Кримі. Прим. Ред.) Зачком, Герольдом, Форштом і Кайцлем і фантазує про новий змодифікований закон язиковий та нові мирові конференциї. Він думає зробити ще одну пробу. Все даром! Успіху не буде. Тепер треба в Австриї правити »сильною рукою«. Правиця розбита, крайний час на »дїланє«. Чи зірве ся однакож др. Кербер до енерґічної акциї? Може? Але на таку акцию не можемо довго ждати. Час тїсно обмежений. Треба брати ся живо за зложенє нової парляментарної більшости. Колишня правиця рухає ся, а єї орґани заговорили на днях наново про відновленє старої правиці. Наколи би Чехи відступили від обструкциї, то за сю цїну Поляки і кат. людовцї звяжуть ся з ними наново. »Linzer Volksblatt« пише вже, що Чехи спитали кат. людовців, за яку цїну они з ними опять би примирились?

Хоч робота лївиці закулїсова, то мимо того шило вилїзло вже з мішка і для нас цїль сеї роботи зовсїм ясна. Заходи всїх сих орґанів змагають до одної цїли, с. є. до відновленя нїмецкої централїстичної лїберальної ери. Тількож по нашій думцї ери сеї вже не воскресити, бо проти неї виступить вся поважна меньшість парляменту і не підчинить ся нїколи нїмецкій геґемонії. »Шкода ходу коло того броду«.

Повени.

Огонь і вода — се ще страшні у нас елементи! Асекурация на случай пожежи належить

---

16 І. ҐУЦКОВ.

УРИЄЛЬ АКОСТА.

траґедия в 5. актах.

Переклав з нїмецкого Лев Лопатиньский.

(Далї).

СІЛЬВА.

Та чейже, може! З ради трьох вертаю.
Засїданє було для вас прихильне.
Манаси Вандерстрата затя там
До акту повного примиреня
Не будуть строго приготовлювати!
На вас чекають, лиш ступайте сьміло
На улицї заказані та стукнїть
Три рази в першу браму синаґоґи.
Не оглядайтесь на товпу народа!
По хвилї вас введуть до келиї
Покути, перед рабіна рабінів,
Акібу, — се є постанова ради.

УРИЄЛЬ.

Я слухаю й не можу зрозуміти...
Казали, щоб я привитав ся з вами —
І я прийшов. Про що ведете мову?

СІЛЬВА.

Про відклик ваш.

УРИЄЛЬ.

Про що, Де Сільва?

СІЛЬВА.

Чогож ви здивувались? Знаєте,
Що тільки відклик може знести клятву.

УРИЄЛЬ.

Відкликати? Чудний сей звук дрожить
В моїх устах несьміло. Сільва, хто
Сказав вам прецїнь, що я хочу бути
Увільнений від клятви синаґоґи?

СІЛЬВА.

Акосто! прошу вас, зберіть-же змисли.
Засліпленє не є ще сила духа!
Віддать доньку за виклятого, булоб
Запертєм імени жидівского.
Вкінци на довший побут тутки вам
Не дасть безпеки Амстердам цїлий!
Християни нас боронять, а не вас. —

УРИЄЛЬ.

Чи чули ви коли міць в серцю
Чи бачили сьвіт розуму, коли
Байдужно кажете менї: відклич!?

СІЛЬВА.

Покаятись годить ся і горою!

УРИЄЛЬ.

Він кає ся новим, геройским дїлом.

СІЛЬВА.

Свій блуд признати, ще не понижає...

УРИЄЛЬ.

Для себе я зблудив, не для рабінів.

СІЛЬВА.

Й не для сьвященика покаянє.

УРИЄЛЬ.

Коли для Бога, сам найду дорогу
До него.

СІЛЬВА.

От, що найгірше у вас:
Се ся чваньба на честь якусь свою,
Де о теориї розходить ся!
І сей блахман чи має переважить
Вагу Єгови справедливого?
Покута ваша хоть для неба йде,
Так вна потрібна для загального
Порядку і гармонії в громадї, —
Сьвященик є лиш посередником...
Возьміть цїлу будівлю, весь загал, —
То що ви? Порошина проти всїх.

(Далї буде).

ще завсїгди до рідкостий між нашим селяньством, а забезпеку против виливів могла би дати лише реґуляция рік, якої Галичина не може дочекати ся. На сегорічну погоду не можуть нарікати хлїбороби. Весна була трохи зимна, але за те і досить вохка, відтак довга погода дала спрятати гаразд пашу, а послїдний тиждень слоти був пожаданою відміною перед самими жнивами, на які знов, здає ся, усталила ся тепер погода на довший час. Ся слота була пожаданою і потрібною, а прецїнь скілько нещастя она наробила через людску байдужність.

Наші кучеряві гори, порослі густим смерековим лїсом, що здержував скорий наплив дощевої води на доли, тепер сьвітять голими боками зрубів. Дощ стїкає з сих, вирубаних до тла, гірских просторів, мов з величезних стріх зі скоростию водопаду. Гірскі потоки стають ріками, ріки озерами. Поля і сїножати, села і міста поринають під розбурханими филями. Що року пропадають мілїони людского добра.

Однак при байдужности наших верховодних сфер до животних економічних справ краю не можна навіть потїшати ся надією, що буде лїпше колись в недалекім часї. Нищенє лїсів в Карпатах іде дальше скорою ходою, а нові тартаки ростуть, як гриби по дощи. Державної помочи для уреґульованя гірских рік та потоків будемо ще довго надармо виглядати. Коли держава байдужно дивить ся на се, як майже що року перериває ся зелїзнича комунїкация майже в цїлій Галичинї, в наслїдок повений і з правдивим фаталїзмом латає лише зірвані мости та підмулені насипи, то якжеж можна припустити, щоби там, у Відни, захотїли охоронити нашого хлїбороба перед грозою повени!

Клясичний примір такої правдивої китайскої господарки подає місто Стрий. Звісно, є там окружний суд, староство, ґімназия, військо, уряди, фабрики і зелїзниця в пятьох ріжних напрямах. Мимо того нїхто не думає охоронити місто перед щорічними виливами. Та і на що, коли тамошний маґістрат має дуже добрий спосіб заряджения лиху. Коли настане зливна слота, запитує маґістрат телеґрафічно зелїзничі стациї пр. в Сколїм, в Тухлї, чи нема небезпеченьства. В критичній хвилї відповідають звідтам телеґрафічно, що »вода іде!« Стрийский маґістрат висилає тодї своїх посїпаків до хатів, положених в низьких частях міста, і сї дельожують мешканцїв, як не по волї, то силою. Нещасні жертви галицкої господарки в дощ і слоту, а часом і в ночи мусять виносити ся з під власної стріхи, та шукати пристановища, як в незнакомих, то в готелю. Вода прийде, погуляє по огородах, залле пивницї, прополоче хати і піде, лишаючи смугу на білих стїнах »доки була сего року«. Час уже найвисший положити конець тим елементарним нещастям, але до того треба не лише доброї волї галицких послів, щоби заступали краєві інтереси в парляментї, але також і парляменту, якого Австрия вже від трох лїт не має...

Драматичний конкурс.

(Далї).

Досить переглянути репертуар руского театру, щоби переконатись, що закид байдужности в напрямі віднови та розширеня репертуару, є супротив «Рускої Бесїди» оправданий. З народних штук не виставлено нїчого за ініциятивою «Рускої Бесїди» від часу, як она переняла театр від дир. Біберовича, с. є. від початку 1893 року. Всї новости з народних штук завдячує руска сцена виключно п. К. Підвисоцкому, який привіз їх, усценїзував і виставив після українських взорів, як: «Не ходи Грицю», «Нещасне кохання», «Краще своє латане», «Модний жених», «Крути та не перекручуй» і др. Сї штуки удержали ся довгий час на сценї, або ще по нинїшний день становлять підвалину народного репертуару. Лише в послїднім часї «Бесїда» придїлила до граня «Чумаків», та они показали ся дуже слабким твором; про «Марту», яку наслала «Бесїда» (а відай купила сей твір), треба згадати хиба мимоходом тому, що ся штука дожила лише дві вистави (річ незвичайна у мандрівнім театрі) і то з великою компромітациєю для своїх протекторів.

Попри Костя Підвисоцкого відживляли репертуар руского театру потрохи конкурси краєвого видїлу. Найвизначнїйшим твором, який вплинув з сего жерела, є »Украдене щастє« Франка, відтак »Мужичка« Писанецкого. Решта була вже зовсїм слабка та удержала ся лише короткий час на сценї. В послїдних лїтах вже не стало Костя Підвисоцкого, та не було і конкурсів і в репертуарі настала цїлковита застоя. Віднови репертуару достарчували самі актори, а видїл »Бесїди«, чи то з конечности, чи з байдужности, принимав безкритично перше-лїпше з краю. Клясичним приміром вандалїзму під тим зглядом є апробована »Бесїдою« переміна драми »Безталанної« Катренка-Карого на оперету »Кляте серце« Тобилевича-Полїщука з музикою Коссака (забраною з »Улицї« Колесси)! В сїм часї всунув до репертуару кілька чудовищ що-до язика і змісту, п. Дембицкий, п. Янович придбав дві удачні штуки »Мертвий гість« (Майковского) і »За хлїбом« (Б. Лепкого), п. Лопатиньский намагав ся виставити свої штуки, а п. Стадник переложив кілька штук з польскої, нїмецкої та російскої мови. Зміж нових опереток завдячує театр »Синобородого« ініциятиві бл. п. Стечиньского, »Пташника« Яновичеви, »Cavaller-ию rustican-у« Лопатиньскому, а тілько »Ямарів« »Бесїда« з власної ініциятиви дала переложити. Лисенкова опера »Утоплена«, спроваджена видїлом »Бесїди«, не удержала ся на нашій сценї з причини свого плохенького лїбретта і недостаточности театральної капелї.

Сей короткий та недостаточний виказ зміни репертуару може кождого переконати, що в театрі мов на лотоках мусять плисти штуки за штуками, щоби заняти увагу публики, та лише рідкі, виїмкові твори мають на стілько тягару своєї вартости, що задержать ся на ховзких дошках сцени. Решта всьо летить-пропадає в пропасть забутя. Тому »Бесїда« повинна в сїм напрямі як найбільше пособляти театрови. Та на жаль, она всїм иньшим занимає ся радше, як справою репертуару. Намагала ся вести театр у власнім зарядї, були проєкти спільної кухнї для артистів, пансіону для артисток, ваґонового воза на декорациї, складаної арени на цирковий лад і всякі иньші неможливі проєкти, дебати і наради, але про підставу биту театру, про придбанє нового та добірного репертуару не клопотав ся нїхто. Прямо можна сказати, що замість притягати та заохочувати писателїв, видїл »Бесїди«, своїм предовгим цензурованєм штук знеохочував та відстрашував писателїв. Тож писателї радше звертали ся до иринагідних директорів, нїж до видїлу, як ось Майковский, Лепкий, Лопатиньский.

(Далї буде).

З полїтичного поля.

Др. Кербер в Ішлю, а вісти про всякі октройованя потрохи заглугли — отсе знамя, під котрим жиємо. Один ще др. Ебенгох рад би пересьвідчити сьвіт, що єго рецепта октройованя язикового закона і реґуляміну спасе Австрию і парлямент. Навіть Катрайн в своїх «N. Tiroler Stimmen» признає вже, що октройованя можуть не удати ся, а октройованє нїмецкої державної мови лишилось би на папери.

Берненьский «Hlas» порушив опять мисль зааранжованя з'їзду провідників славяньских сторонництв. Якби польскі полїтики відказали ся від участи, то з'їзд відбув ся би і без них.

«Politik» займає ся питанєм витвореня нової більшости в парляментї, але з участию Чехів. Відтак каже, що правительство обдумало вже средства на случай всяких невдач. Можливе, що в осени прийде навіть до розвязаня парляменту.

Молодоческі орґани оспорюють вість, будьто др. Кайцль явив ся онодї на зборах екзекутивного комітету Молодочехів. Др. Кайцль виїхав на лїтний побут. Наколи мали би запасти які зрішеня по авдиєнциї д-ра Кербера в Ішли, то про них довідаємось аж по 18. серпня, по 70-лїтних родинах цїсаря.

Словіньский посол Житнїк сказав на зборах своїх виборцїв в Заґорі таке: Всякі октройованя викликали би ще більше роз'яренє. Се значило би одно, що ударити в осине гнїздо. Санация Австриї і парляменту можлива лише дорогою переговорів. Нїмецкий державний язик був би пустою провокациєю всїх австрийских Славян. Нинї розходить ся о ґваранциї, які подасть правительство ненїмецким горожанам Австриї. Австрия скріпить ся лише тодї, коли переведе XIX. артикул основних своїх законів.

«Linz. Volksblatt» подає вість, будьто Чехи вислали до менерів правицї питанє, під якими услівями було би можливе відновленє розбитої правицї? Нам про такий квестіонар доси нїчого не відомо.

«Gazeta Narodowa», відповідаючи мабуть на звісну заяву пос. Леміша в Градци «mit den Polen ist nicht zu pactiren», каже: «Ми (Поляки) розріжняємо дуже добре між Нїмцями-австрийцями а Нїмцями-прусофілами. До «австрийских» Нїмцїв зачисляємо католицких людовцїв, центр, антисемітів, нїмецку шляхту і деяких лїбералів та націоналів. Їх буде яких 80 послів. До прусофілів числимо Шенерериян радикальних націоналів з Чехії, Шлеска і Стириї і деяких лїбералів з Чехії. І сих буде до 80 послів. Наколи хочемо з ким лучити ся з лївицї, то лише з тими з посеред Нїмцїв, що стоять на австрийскім ґрунтї». — З статї «Gazet-и Narodow-ої» виходило би, що Поляки таки бажають сполучити ся з Нїмцями, як і те, що они раді би розбити нїмецку «Gemeinbürgschaft», наколи она доси не розбила ся сама.

Львівский «Przegląd» рад би язикову справу зовсїм усунути з парляменту і длятого ставить тезу, що язикову справу в Австриї можна управильнити лише дорогою розпоряджень.

»Die Reichswehr«, що на днях загрівала Австрию до участи в походї на Китай, а то з огляду на єї великодержавність і заініціованє кольонїзацийної полїтики, каже в виданю своїм з 14. липня, що австрийскі війска не підуть до Китаю, бо — Сель противний такій акциї. Ми з своєї сторони годимось вповнї з поглядами угорского мінїстра. Інтереси Австриї не сягають до Китаю. Фабричний наш промисл не видержав би конкуренциї на далекім Сходї з промислом Анґлїї, Франциї, Нїмеччини і Япону. Наші кольонїсти з Галичини, Буковини та Угорщини яко хлїбороби не найшли би в Китаю ґрунту для себе, а сировець (бавовну, шовки і ще дещо для наших фабрик можемо вивозити з вольних китайских пристаний і без окупациї.

»С. Петербурскі Вєдомості« кажуть, що Росия не може допустити до того, щоби Китай став японьским або анґлїйским. Китай для Китайцїв. З других европейских дневників виходить, що Анґлїя, занята в Африцї і Індиях, рада би висунути на перед Японїю, котру також піддержує Америка. Натомість Росия, Франция і Нїмеччина раді би Анґлїю і Японїю усунути на другий плян. З ким іде Італїя, се ще не ясно. Але можна надїяти ся, що Італїя, яко звено тридержавного союза, не піде під лад Анґлїї. Можливе проте, що гармонїйний концерт европейских держав в Китаю скоро розібє ся наколи би оправдалось, що Анґлїя при сїм огни схотїла би упечи для себе товстїйшу печеню. Доси, після заяви Більова, Европа мала би на цїли лише заведенє ладу в Китаю без всякої анексиї китайских територий.

З Трансвалю наспіла вість, що Боери 12. липня в просмику Нітральснек побили віддїл анґлїйских війск, убили богато Англичан, заполонили 80 людий і взяли дві пушки. Згадана місцевість лежить 18 миль на захід від Преториї, де Робертс не надїяв ся стрінути Боерів. Рівнож показує ся вірною вість, що Боери збурили зелїзницю під Пардекраль в плечех Булєра.

Новинки.

— **Календар.** Вівторок: гр.-кат. Андрея кр.; рим.-кат. Алексїя. В середу: гр.-кат. Афтаназия; рим-кат. Симеона з Липницї.

— **Бібліотека »Наукового Товариства ім. Шевченка«** у Львові зачинена від 15. липня до 15. вересня с. р.; після чого буде отворена для публики що дня, окрім недїль і сьвят, від 4 до 6 год. попол. Для учеників лише в понедїлки і четверги. *Від Заряду бібліотеки.*

— **Промоция.** В суботу відбула ся промоция на докторів медицини перших двох Русинів, що покінчили студиї на львівскім унїверситетї. Є ними: пп. Ярослав Грушкевич і Іван Полохайло.

— **Іменованя і перенесеня.** Мінїстер справедливости заіменував радниками краєвого суду і начальниками судів повітових отсих судиїв: Каз. Янку в Глинянах для Глинян, Сьвятослава Шанковского в Оттинії для Оттинії; дальше переніс

судиїв повіт.: Юліяна Кульчицкого з Жабйого до Делятина, Адольфа Наймана з Луки до Бурштина і Меч. Баєра з Путіллї до Вижниці; дальше секретарів суд.: Михайла Королевича зі Сторожинця до Черновець, Стан. Бродовича з Підгаєц до Самбора, Мар. Раппого з Ходорова до Старого Міста, Каз. Богдановича з Рожнятова до краєвого суду у Львові, Філємона Метеллю з Журавна до Золочева, Ярослава Лепского з Белза до Городка, Казимира Пйотровского з Лопатина до Львова, д-ра Станислава Дроздовского з Грималова до Тернополя, Кароля Грановского з Копичинець до краєвого суду у Львові; дальше заіменував повітовими судиями отсих судових секретарів: Альберта Босковіча з Вижниці для Путіллї, Гієроніма Вєжховского з Товмача для Товмача, Володимира Куриловича з Риманова для Риманова; судовими секретарями отсих судових ад'юнктів: Івана Ґайльгофера з Підгаєць для Рожнітова, Франца Марамороша зі Стрия для Золочева, Юлїя Губріха з Серету для Серету, Абрагама Лєнцберґа з Вижниці для Сучави, Едварда Дзюбановского з Товстого для Оттинії, Жигмонта Бікалєса з Заставної для Вижниці і Криштофа Якубовича з Садаґури для Сучави, судового секретаря Володислава Міхлєвича з Петрофас в Боснії для Тернополя, адвокатів д-ра Йосифа Ляв ерштайна в Чернівцях для Черновець і д ра Жигмонта Миськова з Сянока для Золочева.

Мінїстер справедливости заіменував судового секретаря Івана Шнайдра в Оттинії, заступником державного прокуратора в Станиславові.

Мінїстер справедливости заіменував канцеляр. асистента Андрея Маслея у Львові, виконуючим урядником II. кляси при краєвім суді у Львові.

— **Гостина Анґличан в Триєсті**. Віцеадмірал анґлїйскої фльоти, Фішер, вислав до ґенерального цїсарского ад'ютанта, ґр. Паара, телєґраму, в якій висказав цїсареви в імени анґлїйскої фльоти Середземского моря як найглибшу честь та як найгорячійшу подяку за дуже почесне принятє в двірскій Ліпіцци. Ґр. Паар з цїсарского порученя відповів телєґрафічно, що монарх приняв з правдивим вдоволенєм сердечну подяку віцеадмірала, та що принятє анґлїйскої фльоти Середземного моря дало єї висказ горячих чувств монарха. Цїсар тїшить ся дуже, що через відвидини анґлїйскої фльоти товариські відносини, які вже від давна істнують між анґлїйскою а австро-угорскою фльотою тим більше скріплять ся.

— **До відомости хлїборобів** подаємо отсе надіслане нам оголошенє: Сим подає ся до загальної відомости, що по мисли арт. IV. до IX. закона з дня 25. жовтня 1896 ч. 220 В. з. д. як також розпорядженя ц. к. Мінїстерства скарбу з дня 18. червня 1900 ч. 33406 наступить в роцї 1900 15% (пятнацять процентовий) опуст від приписаних на той рік належитостий податку ґрунтового, як також $12\frac{1}{2}$% (дванацять і пів процентовий) опуст від належитости податку домово-клясового і домово-чиншового з виключенєм 5%-вого податку від доходу з домів увільнених часово від податку з причини нової будови. Опуст сей дотичить виключно державних належитостий податкових з виключенєм додатків автономічних і буде приписаний в книжочках податкових, зглядно в наказах заплати по відчисленю опусту за рік 1900 на кождого поодинокого контрибуента. Коли се приписанє буде могло наступити, подадуть уряди податкові в своїм часї окремими оповіщенями до загальної відомости. — Ц. к. краєва Дирекция скарбу. Львів, дня 30. червня 1900. — *Рожицкий* в. р. — Вість про сю податкову полекшу подали ми вже в ч. 141. «Руслана» під заголовком: «До відомости хлїборобів».

— **Віче українсько-руской молодїжи академічної** відбуло ся минулої суботи в присутности около пів тисячі академів, матуристів і кільканацятьох старших людий. Вступ на віче був за запрошенями. Віче вітворив п. Грабовский, звертаючи увагу на значінє ідеї самостійности України і конечність заманїфестувати єї в тім часї, коли деякі сьміють піддавати єї в сумнїв. Опісля вибрано президию, до якої війшов п. Старосольский і репрезентанти всїх позамісцевих ґруп академічної молодїжи. Перший забрав голос п. Цегельский, котрий в своїм рефератї про ідею самостійности України з теоретичного і ґенетичного боку доказував стійність ідеї національної української держави. Бесїдник перейшов ґенезу української національної держави, почавши від національних думок з перед Хмельниччини, через всю козацку історию, історию відродженя Русинів в 19. столїтю аж до послїдних лїт, коли та ідея сформувала ся вже цїлком ясно, як ідея новочасної національної української держави. Референт вказав ще на розбудженє національної сьвідомости закордонних Українцїв і закінчив промову горячим висказом віри зі сторони молодїжи, що Україна встане. Вкінци поставив бесїдник відповідні резолюциї що-до висказаних в рефератї думок. Другим референтом був п. Косевич, котрий говорив про спосіб здїйсненя ідеї самостійности України, доказуючи, що се може стати ся лише на підставах, опертих на социяльній рівности всїх верств з демократичним устроєм і поставив відповідні резолюциї. Резолюциї обох референтів приняли збори одноголосно. Другу і остатну точку віча, справу руского унїверситету, реферував п. Галущиньский і поставив внесенє, щоби і сего року вислати мемориял до мінїстерства просьвіти о заснованє руского унїверситету. Внесенє принято по довшій дискусиї, після чого голова зборів подякував зібраним за присутність і замкнув збори короткою промовою. — На віче наспіло до пятьдесять телєґрам від молодїжи і старших осіб та товариств з провінциї. — Вечером відбули ся в тій самій сали т. є. в льокали готелю »Belle vue« вечерницї в V. роковини смерти Драгоманова. Вечерницї випали взагалї удачно. На поодинокі точки проґрами зложили ся промови, відчит, сольо-сьпів панни І. Шухевичівної і хори мішані і мужескі »Львівского Бояна«. По вечерницях відбув ся спільний комерс, на якім було до 200 осіб.

— **В справі продажи церковних маєтностий** розіслав Апост. Престол через віденьского нунция архиеп. Еміґдиюса з Себосте breve до всїх епископів і архиепископів, в котрім сказано: Архиепископи можуть продавати церковні маєтности лиш до висоти 16.000 К, а епископи не більше як до висоти 12.000 К, а гроші узискані з продажи мусять бути в короткім часї зложені на процент і в безпечні руки. Брати позичку не вільно архиепископам висше понад 30.000 К, а епископам понад 12.000 зр. Скоро би того конче потреба (н. пр. на направу церкви), то мусять сю справу предложити пунциятурі у Відни. — Гроший за винаймане (чинш за посесию або аренду) не вільно брати наперед, хиба лиш тілько, кілько належало би ся за один рік. Задовжати церковні маєтности вільно архиепископам аж до висоти 32.000 К, а епископам до 24 000 К. Бреве покликує ся на розпорядок папи Павла II. з 1464 р. Письмо, котрим то бреве подає ся до відомости, звучить: Посилаю Вашому Впреосьвященьству автентичний примірник папского бреве з 8. мая 1900, котрим Сьв. Отець, щоби Апост. Престол і в Австро-Угорщинї міг з хісном подбати про потреби поодиноких епархій, дозваляє привилей, продавати, віддавати в посесию і задовжати церковні маєтности з 6. мая 1900 р. на дальших десять лїт. З того Апост. призволеня виходить, що епископскі ординарияти мають в повисших справах лиш обмежене право, а коли би то право треба переступити, то треба насамперед повідомити о тім нунциятуру. А що-до причини, яка спонукала виданє такого бреве, то подає ся до відомости, що-до віденьскої нунциятури дійшло, що в послїдних часах деякі конґреґациї церковні (монастирі) попродали, віддали в посесию, або задовжили церковні маєтности без законого призволеня. Позаяк то противить ся церковним законам і папским розпорадженям, то епископскі ординарияти мають старати ся о то, щоби подібні річи в будучности не діяли ся. — У Відни, 20. мая 1900.

— **Поєдинок**. Вчера відбув ся поєдинок під тяжкими условинами між панами Д. і К., при якім п. К. одержав небезпечну рану в груди. Причиною поєдинку мала бути зневага одної театральної артистки зі Львова, про яку мав п. К. непідхлїбно висказати ся.

— **Здержаний рух на зелїзницях** Підвисока-Галич, Галич-Станиславів, Львів-Сколє-Лавочне і Стрий-Дрогобич привернено знова з днем 14. с. м.

— **Социялїстична часопись** »Głos Narodu« перестала виходити в Перемишли, бо всї міскі друкарнї відказали ся єго друкованя. »Naprzód« запевнює, що повисша часопись зачне виходити в иньшім провінціональнім містї.

— **Убійство і самоубійство** на любовнім підкладї. В Тернополи вчера о 5. год. вечером застрілив з карабіна лякей Казимір Земский свою паню, молоду вдову по судовім авскультантї, Северину Ковальску а опісля цїльним стрілом відобрав собі житє. Земский вступив перед півтретя роками на службу до Ковальскої. Між ними завязали ся тіснїйші відносини з поважнїйшими наслїдками. По якімсь часї Ковальска зірвала з ним зносини і видалила єго зі служби. Однак Земский, під покришкою, що она винна єму 170 зл., не хотїв єї покинути та коли удало ся єго віддалити при помочи війта, він загрозив єї смертию. Від вчера додано Ковальскій жандарма, щоби стеріг єї перед евентуальним нападом. До 3. год. рано повнив жандарм сторожу, а опісля замкнув в хатї сплячу Ковальску і відійшов. Земский ждав лише на се, виважив двері і впав до спальнї. При боцї Ковальскої спала мала донечка. Земский взяв дитину тихцем на руку, положив на софу і стрілив з карабіна до сплячої, але не влучив. Ковальска зірвала сь на рівні ноги і почала утїкати, однак Земский другим стрілом на здогін положив єї трупом, а опісля вернув до спальнї і відобрав собі житє. Куля прошила Ковальскій груди на скрізь, а Земскому застрягла в мозку. Коли жандарм вернув назад, застав лише два мертві тїла.

— **Дрібні вісти**. Мінїстер для Галичини, др Пєнтак, прибув в суботу до Львова. — В Закопанім в Татрах дня 10. і 11. липня упав снїг.

— **Переп. Редакциї і Адмінїстрациї**. П. І. Т. в Нов. від 18. с. м. будемо Вам висилали під вказаним адресом до Тернополя.

Посмертна † оповістка.

О. Іван Барвіньский, совітник консисториї станиславівскої епархії, парох Постолівки, гусятиньского декавата, член товариства »Просьвіта«, упокоїв ся дня 14. липня 1900 по довгій і тяжкій недузї в. 67. роцї житя, а 42. сьвященьства. Похорони відбудуть ся нинї. — В. є. п.!

Телєґрами.

Відень, 16. липня. Побут мінїстрів др. Кербера і Гартля в Ішлю є предметом коментарів і комбінаций праси. Говорять про недалеке октройованє нового реґуляміну палати і язикового закона. Запевняють також, що проєкти др. Кербера мають на цїли єдино скликанє державної ради на вересень, та уможливленє нарад.

Рєка, 16. липня. Анґлїйска ескадра, після триєстеньских принять, завитала до тутешної пристани. Місто і залога піднимають гостий велично.

Гонконґ, 16. липня. Лїгунґчанґ знов одержав вчера депешу, покликуючу єго до Пекіну. Кажуть, що він поїде туди в найблизших днях. Китайцї твердять, що підчас неприсутности Лїгунґчанґа вибухнуть в Кантонї заворушеня.

Петербург, 16. липня. Боксери знищили в кількох місцях шлях зелїзницї на північ від Ніючванґ. Лїнія межи Владивостоком а Порт-Артуром перервана.

Льондон, 16. липня. З Шанґаю з доброго жерела доносять, що ґубернатор Шантунґа одержав вість через післанця з Пекіну, що дня 7. липня кн. Туан здобув посольства в Пекінї і витяв їх в пень. Лїгунґчанґ є вже в дорозї до Пекіну і небавом прибуде до Шанґаю.

Шанґай, 16. липня В Нїнґ-по вибухнули грізні неспокої; католицка місия спалена.

Йокагама, 16. липня. Китайский посол в Токіо одержав депешу з Пекіну, де сказано, що убитє нїмецкого посла і других чужинцїв належить приписати подїям в Таку. Китайске правительство старає ся як найусильнїйше хоронити житє і маєток чужинцїв в Пекінї.

Рим, 16. липня. Надійшла депеша з Шанґаю з вістею про збуренє італїйскої місиї в Гунаю та про замордованє там епископа Фантозаті-я і ще двох місіонарів. Так само збурено місиї в Ганан і Гупей.

Льондон, 16. липня. Депеша віцеадмірала Сеймура з Тієнтсіну доносить під днем 9. липня: Союзні війска заатакували неприятельскі позициї на полудневo-західній сторонї чужинецьких осад. Японьский відділ прогнав неприятеля, який стратив 350 убитих. Здобуто 6 пушок, а арсенал, положений на полудневій сторонї міста, занято і спалено. Страти союзних війск незначні. Загалом стратили союзні війска 150 убитих і ранених.

Надіслане.

Ідьте до Велеграду!

Дня 30. і 31. н. ст. липня відбуде ся в *Велеграді*, в Мораві, при гробі св. Методия **славяньский евхаристичний конґрес** (Найсв. Тайн) і торжественні збори апостоляту св. Кирила і Методия під покровом Пр. Діви Мариї, а 31. липня і 1. серпня є тут *відпуст і торжестренна академія*. На сї торжества запрошуємо всїх почитателїв св. Апостолів Кирила і Методия. Про приміщенє і всякі дотреби путників буде тут подбано. Упрашає ся о вчасні зголошеня. Остатня стация зелїзницї: *Угорске Градище* (Ungarisch Hradisch) в Моравії.

Велеградский парафіяльний уряд, а також посол до Ради державної *о. др. Антін Кирило Стоян* (Dr. A. K. Stojan) в *Drażovice* почта *N. Rousinov* в Моравії уділяють радо всяких інформаций.

Розклад поїздів зелїзничих обовязуючий від І-го мая 1900.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-европейского).

Поїзд посп.	Поїзд особ.	до Львова (приходить о годині)
	6·10	з Кракова, Берлина, Варшави, Відня
	6·20	з Чернівців (Іцкан, Гаваду), Станиславова
	6·46	з Брухович, щод. від 13. мая до 16. вер. вк
	7·45	з Янова
	7·40	з Тернополя, Бродів на дв. Підзамче
	8·00	» » на дв. головний
	8·05	з Лавочного (Пешту) Калуша, Стрия
	8·15	з Сокаля, Рави рускої
1·35	8·50	з Кракова, Відня, Варшави, Пешту ч. Пер.
	11·45	з Ядослава і Любачова
	11·55	зі Станиславова (Керемезе, Потутор)
	12·55	з Янова
	1·15	зі Сколього, Стрия, а з Лавочного від 1. черв. до 15. вер.
	3·14	з Бруґович (13. мая до 16. вер. в нед. і сьв.
2·20	5·17	з Підволочиск (Київа) Бродів на дв. Підз.
2·35	5·40	» » » на дв. голов.
	5·45	з Кракова
1·45	5·55	з Чернівців, Іцкан
	6·00	з Сокаля, Белзця і Любачова
Ніч		
	7·24	з Брухович (13. мая до 16. вер. в нед. і сьв.)
	8·28	з Янова (від 1. мая до 15. вер. в нед. і сьв.)
	8·50	з Брухович від 13. мая до 16. вересня щод.
	9·23	з Янова щоденно від 1. мая до 15. вер.
8·40 / 2·31	9·45	з Кракова (Відня, Берлина), Ясла, Розвадова
12·20	10·00	з Чернівців. Букарешту, Гусятина, Потутор
	10·15	з Лавочного (Пешту) Хирова
	10·12	з Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.
	10·30	» » » на дв. голов.
	12·05	зі Стрия. зі Сколього від 1. мая до 30. вер.
	3·12	з Підволочиск на дворець Підзамче
	3·35	» на дворець головний

Поїзд посп.	Поїзд особ.	зі Львова (відходить о годині)
	6·25	до Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава
1·53	6·30	до Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний
2·08	6·43	» » » дв. Підзамче
	6·35	до Станиславова, Підвисокого, Потутор
8·30 / 2·55	8·40	до Кракова (Відня, Варшави), Стружа
	9·00	до Сколього, до Лавочного (1. лип. до 15. вер.)
	9·15	до Янова
	9·25	до Підволочиск, Бродів, Гусятина дв. Підз.
	9·42	» » дв. гол.
2·55	9·55	до Чернівців, Станиславова
	10·20	до Сокаля, Белзця, Рави рускої і Любачова
	1·25	до Янова від 1. мая до 15. вересня в неділї і сьвята
	2·15	до Брухович від 13. мая до 15. вересня в неділї і сьвята
	3·05	до Стрия, Сколього від 1. мая до 30. вер.
	3·15	до Янова щоденно від 13 мая до 16. вер.
	3·26	до Брухович шод. від 1. мая до 16. вер
	3·30	до Ряшева, Хирова, Любачова
Ніч		
	6·10	до Станиславова
	6·13	до Янова від 1. мая до 15. вер. т. в дні б. а від 16. вер. до 30. марця 1901 щоденно
12·40	6·30	до Кракова (Відня, Берлина. Варшави)
	6·50	до Лавочного (Мункача. Пешту) Калуша
	7·10	до Тернополя дворець головний
	7·33	» дворець Підзамче
	7·25	до Сокаля і Рави рускої
	7·48	до Брухович (13. мая до 16. вер. в нед. і сьв.)
	9·12	до Янова від 1. мая до 15. вересня
2·51	10·40	до Чернівців і Іцкан
	10·50	до Кракова. Відня, Варшави
	11.00	до Підволочиск, Бродів дв. голов
	11·25	» » дв. Підза
	4·15	до Кракова, Відня, Берлина, Самбора
	4·45	до Брухович від 13. мая до 17. вер. щод.

ЗАМІТКА: Ніч вера числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 мінут рано.
Час середно-европейский рівнить ся від часу львівского о 36 мінут, а іменно 12 год. часу середно-европейского = 12 год. 36 мін. часу львівского. — Бюро інформацийне ц. к. зелїзниць держ. (Львів, ул. Красїцких ч. 5) уділяє поясненъ в справахзе лїзничих, продає білети всякого рода і розклади їзди.

Ц. к. упр. гал. акц.

Банк Гіпотечний

Відділ депозитовий

принимає вклади і виплачує завдатки на рахунок біжучий, принимає до перехованя папери вартістні і дає на них завдатки.

Крім того впроваджено подібно як в інституциях заграничних т. зв.

Депозити сховкові
(Safe Deposits)

За оплатою 25 до 35 кр. а. в. річно, депозитар дістає в сталевій касї панцирній сховок до виключного ужитку і під власним ключем. де **безпечно і дискретно** переховувати може своє майно або важні документи.

Під тим взглядом поробив Банк гіпотечний як найдогіднїйші зарядженя.

Приписи дотично того рода депозитів одержати можна безплатно у відділї депозитовім.

Товариство взаїмного кредиту „ДНЄСТЕРЪ“

стоваришенє з обмеженою порукою, Львів, ринок ч. 10 (дім „Просьвіти“).

уділяє позички за оплатою $5^1/_2$ % і 1% додатку на кошта адміністрацийні, властителям ґрунтів і господарств до 500 корон за порукою двох відповідних ручителїв або за інтабуляциєю, над 500 корон тілько за інтабуляциєю на першім місци, до сплати в ратах на 3 до 10 лїт. Сьвященики, не посїдаючі реальностий, мусять крім поруки двох ручителїв предложити еще полїсу житєву; обезпечитись можна через «Днєстеръ» в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові після всяких можливих комбінаций.

Згадане Товариство приймає вкладки до опроцентованя від **членів і третих осіб** по **4%**.

Удїл членьский виносить 50 кор., вписове 2 кор.

Членом бути і позичку дістати може тілько член обезпечений в »Днєстрѣ«.

Інформациї уділяє Дирекция листовно або аґенти Товариства взаїмних обезпечень «Днєстеръ».

— РІК ЗАСНОВАНЯ 1892. —

Інформациї і посередництво до заключеня ОБЕЗПЕЧЕНЬ ЖИТЄВИХ в найкористнїйших комбінациях.

Товариство взаїмних обезпечень

„ДНЄСТЕРЪ“

перше і одиноке руске Товариство асекурацийне, **припоручене** Веч. Духовеньству і всїм вірним Впреосв. Митроп. і Преосв. Еп. **Ординариятам** всїх **трех** епархій, обезпечає будинки, урядженє домашне, скот, господарскі знаряди, збіже в зерні і соломі, сїно в стогах і будинках **против шкід огневих**.

Стан фондів ґваранцийних з днем 31-го грудня 1899 виносить:

Фонд резервовий	245.814 кор.	52 сот.		486.145 кор. 92 сот.
Резерва премій	148.480 „	— „		
„ специяльна	1.684 „	80 „		
Фонд основний	72.000 „	— „		
„ емеритальний	18.166 „	60 „		

Тарифи »Днєстра« дуже умірковані, услівя обезпечень користні, а шкоди ліквідують ся безпроволочно. До кінця 1899 року виносили виплачені **шкоди** 1,669.565 кор. 38 сот. **Полїси** »Днєстра« приймає **Банк краєвий** і **Каси ощадности** у Львові, Коломиї, Самборі, Долинї, Снятинї, Городенцї, Теребовли і Залїщиках при **позичках** гіпотечних.

На житє можна обезпечитись **через »Днєстеръ« в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові**, котре дає найкористнїйші услівя. представляє своїми фондами найбільшу ґваранцию і видає полїси і квіти в рускім язицї. **Зголошеня** о уділенє аґенций в окрестностях, **де нема** близько аґентів »Днєстра«, **приймає ся**.

»Днєстеръ« виплатив аґентам по конець 1899 р. провізиї **216.714 корон**.

Львів, ринок ч. 10. (дім »Просьвіти«)

Позички для членів Тов. взаїмн. обезп. і взаїмн. »Днєстеръ« на $5^1/_2$ % і 1% додатку на кошта адм.

Артистичне заведенє ритовниче малярства шильдів. відливаня, таблиць. виріб печаток кавчукових і великий вибір кавчукових друкарень

Генрик Шапіра

Львів, ул. Коперника ч. 3 (побіч аптики Вп. Міколяша).

Виконує дуже красно всїлякі роботи, а іменно: **печатки кавчукові і металеві** для громад і урядів парохіяльних. **Шильди мальовані** на шклї, дереві, блясї та полотнї. Всїлякі лякерованя, позолочуваня хрестів. **Таблиці і шильди ляні** з ріжних металїв, таблиці нагробні і назви улиць, числа на доми.

Ґравури на металю та дорогих камінях, **печатки, штанци, відзнаки, букви, моноґрами, герби і ґузики** до упряжи та лїбериї. **Марки печаткові**, бляшки шпунт. для броварів. **Нуморатори і стемплї на датум.** Обцяги до пльомб, шабльони. Краска до печаток та хемічна краска до білизни.

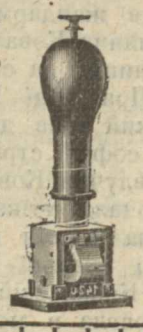

Цїнники даром і франко.

Всїлякі **КУПОНИ** і **вильосовані цїнні папері** виплачує без потрученя провізиї або коштів **Контора виміни** ц. к. упр. гал. акц. **БАНКУ Гіпотечного.**

Видає і відповідає за редакцию **Стефан Кульчицкий**.

З друкарнї В. А. Шийковского.